

նամից կ'ընէ Վիթոր Հիւկօի ուսանաւորները
և Տրլաբրուայի նկանիրը :

« Տեղեկութիւններ քաղելու այդ եղանակը
չի բաւեր այլ եւս « Յօն ժողովրդին զաւակնին-
քուն » , որոնք թէս ու Խընան կարդացած են .
Խնչպէս եւ Ապու և իւ Ժամանակակից Յու-
նաստանը : Գալով ինձ , եւ իմ սկզբութիւն-
ներու քաղաք եմ , ոչ թէ Լուվրի Մուսէսնին
մէջ կամ գանաքի գրավաճաններուն մօտ , այլ
Ալեանկի , Սոֆիա , Պոլիս , Տրավիդոս և Նոյն
իսկ Քիր :

« Ըստունեցեք , եւս .

ՔԼՈՏ ՖԱՄԷՐ

Մերիւր չը Թրամեն իր Օգոստոս ի բիւին
մէջ հրատարակեց հետեւալ նամակը :

« Հայկական խնդրոյն վրայ Հայու մը հետ
վիճելէ զգուշանալով , Պ. Ֆարէր ցոյց կուտայ
այնքան իմաստութիւն որքան բարեշնորու-
թիւն :

« Կ'ուգիմ սակայն բողոքել , այս անզամուշ
թէ իր Հայ , այլ իրը գրակոն մարտ , այն տե-
սակ մը արհամարտանքին զէմ զոր Պ. Ֆարէր
կը տաձէ գրերու և Ալեանին մասն :

« Ես կը կարծին թէ Հիւկօի գիրք մը եւ
Տրլաբրուայի նկար մը անհուսացն աւելի ճշշ-

մարտութիւն , իրերու աւելի ճիշդ ըմբռում կը
պարունակն քան Ալեանիի , Սոփիայի , Պոլի-

սոյ , Տրավիդոսի և Նոյն իսկ Քիրոսի մէջ անձ
հասպէս կատարուած հանեւածցի և հաւածեզ
զիտողութիւններ :

« Ինչ որ արքէն՝ պէտք է տեսնել Հիւկօ-
ներու ու Տրլաբրուաներու գործին մէջ , այն
ողին է որով այդ անհարի տէր մարդիկը , որ

միանգամայն սրտի տէր մարդիկ էին , նկատած
են Արեւելքի կերպուած ժողովրդներու գա-

տր : 89ը , ոչ միայն մարդկացն իրաւանց յա-
տարարութիւնն է , այլ եւ յայտարարութիւնը

իրացանչի ու ժողովրդի ազատութեան իրաւա-
նցն : Հիւկօի Տրլաբրուան հաւատութիւնն

եղած այդ մէջ սկրյունքներուն , Փոփանակի յա-
մենաւոր ստրիլ այն թիւրութիւնները զոր Յոյ-

ները կրնային ունենալ , մէ՛կ բան մը միայն
տեսած են , - ժողովրդը մը կարծ ունեն-
թեան մը լուծին տակ ջախտախուած , եւ որ

ազատութիւն համար աստանենի պայքար մը կը
մղէ . եւ իրենց հանձարին բոլոր զօրութեանն

ու բոլոր վիճանձնութեամբ նպաստած ին Յո-

նաստանի պայտաման : Թէս եւ Խընան , զոր Պ.

Ֆարէր կը հակադրէ Հիւկօին եւ Տրլաբրուային
(թէպէտու անոնք ալ ուրիշ բան չին եղած բայց

եթէ գիրք շինունքն) : Կարծեած ին եղած բայց
խորհած թուրու թիւրի պաշտպանէլ : Քալով

Ապունին , Պ. Ֆարէր միտի խասախանի թէ շատ

փոքրիկ ամէ իրկու ուսմանթիւ հականերուն
քով . անէս կատակ մին է՝ Հիւկօի և Տրլաբ-

րուայի պայնի , գիրքին նպասինձար համարին
Ապուր մը ծաղրանքները , որոնք իրաւ է թէ

անմեղ էին , քանի որ արգէն իսկ ազատազրը-
ւած ժողովրդի մը վրայ կ'իշխանի :

Ա. Զ.

Պ. Ֆարէր այլ եւս յաբատախանեց :

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԿԱՐՄԻՒՔ

ՀՈՅ ԴՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄՈՍՈՒԻՆ

Revue de Paris իր օգոստոս 9ի թիւին մէջ
հետեւեալ առողեր նուիրած է Les Trouvères
արմենուն պարբիւն .

« Հայ հայրենաւերները , որ կը ցանկան
եւրապայի ուշագրութիւնը , հրամակու իրենց

գրարգան ազգին վրայ , գործ բաժանաւ ին մէջ
ներին . մնան քաղաքավան գործինները կը ջա-
նալին ամէն միջոցով առաջքն աննել համբաւա-
կան հալածնարին , գրագէտները իրենց բազմա-
գարան գրականութեան հրամակութիւնները կը

հրատարակին են կը թարգմանէնին : Այս վեր-
ջնիներուն մէջ , Պ. Ա. Զապանեան պատուու
տեղ մը կը գրաւէ : Այս ոք բրուէ աւելի աշխա-
տած է մեր մ.ջ ժողովրդականացներուն համար

հայ բանասեղծութիւնը , որին նոր նմացներ
կը ներկայացնէ այս նշանաւոր հասարութիւնը : »

« Ֆիւկարու ուշագրան նոր հրատարակու-
թեանց աշրբին մէջ կը յիշասակէ Հայ աշուղ-
ներուն նկարգմէլ բանաստեղծութեանց թարգ-
մանութիւնը : »

Իշխալուրախօն իր օգոստոս 25ի թիւին մէջ
կը գրէ :

« Եէտք չէ անգիտանալ թէ Պ. Արշակ Զա-

պանեան հաւաքած ու փրանսերէն թարգմանած
Հայ աշուղեարու լաւագոյն թիւրթուածներէն
մէջ քանին : Լայ ընուռուած էնչը են , որոնց

արևելեան համար ամէն որ պիտի ճաշուկէ :

Ժան Մորէսա Կավեր չը թաման լրացրին
մէջ հրատարակու և ամրով թիւրթուած մը լ. Լ. Լ.

Trouvères արմենուն հատութիւն նուիրուած :

Մորէսա , ծաղումու յորի , ժամանակակից փր-

քանասական բանաստեղծութեան վարութեանէն
մին է :

Կը թարգմանները սուորեւ այդ յօդուածին
Կարեւոր հատութիւնը :

« Les Trouvères արմենուն արտղոսուած
հատորը , զոր Պ. Զապանեան որո օրիս հրա-

տարակեց : Հայ համեղ ծաղկաքար միր :

« . . . Հայաստան այլ եւ չը հանի՞ շատոնց
ի վեր՝ ոչ փայտու արքունիք , ոչ գեղեցիկի իշ-

խանական զգեաններ , ու թագուհին մը կամ

քեցագետան բամբիչի մը առցիւ չէ որ այսօ-
րուած աշուղները իրենց ձայնը կը թարգրացնեն :

լարերուն ընկերակցութեամբ . կը շատանան զուարթացնուով հիմքեղ ինչոյք մը կամ մնձատունի մը հարանիքը . Գիտեն նաև մաներով մը ընկերանալ մէռակներու մէկումժն , եւ յօժարակամ կը խառնուին հանրային հանդէմներուն , մն սիստագնացութեանց , եւ այն նկարգեղ հաւաքուն մէռերուն ուր զիւզացինքը կուզան զիշերանց րէսին շուրջը հաւաքուի :

« Մկրտիչ Նիրեանան աշուղներու մասին խօսերով՝ կը ցէ . « Ձեռա ժամանակի բրնձն համար նպաստառուք է , երբ գիւղացիք զաշտացին այսաստեթենին կը գարբին , ասու միխուսներ կը քաշուին . մանաւան երբ լսն թէ աշու դ եկեր է դիմք , ամէն տղեր էր լուգան կը հաւաքին . երբ անոն աշուղ կը սփրի կու իսաց ու հնդիքաթն Տննան' դու , Թոռուիկ , « րչափ զմայլերով մտիկ կ անեն մեր անզիր ու պարզամքու ծովուրուք . Լոցա համար աշուղ իշրացուին չոս գերազանց է , վարդապէի բարողին աւելի հնէեարե աւելց է : »

« Ե . ինչակ Զօպանան մայզ կիմացիք թէ Ն . Վ . Մկրտիչ Եղբայրան այս պահուա հայ եկիդցուց ամինն աւելու սինն է , բայց բանաստեղծ է միանդամայն . ատով կը բացատրուի իր խստովանութիւնը , զր զերեւ . սոտրագընեցի :

« . . . Ուինչ զիտենք նահապես Քուչակի կեանքին : Զայն պահ մը շիփեթեցին ուրիշ բանաստեղծ մը հետ որ համանուն է բրնճ : Բայց Պ . Զօպանան սիրով կիրթավ թօթուել Մոտենարաններու մէջ՝ ձեռացիներու փոխին , եւ շուտով ցրուեց այդ միարու Պէտք է զանազաններ մեր բանաստեղծներու . Աշուու Քուչակի , որ Վանայ մաս՝ ի Խարակնիմ՝ ծակեցաւ . Ժ . Չարուն սկիզբներու . Մեր աշուուր , բայց իր ուսիրն ու ձեւին , պէտք է ապարած ըլլայ Ակնայ մէջ , թուականի մը զր զեռ զտուար է ձչել : Այս է Կարծիք . Պ . Զօպանաննին , որ կ'աելցնէ թէ Ենահապես Քուչակ չառ հաւանականարար . արահեստով աշուուք մը եղաւ : Քուչակ թօթուէ տաղիններ , վաս գոյսերով , ուստի ի սիրներու ակրակներու . Տիգ գուշուր , բայց իր ուսիրն ու ձեւին , պէտք է ապարած ըլլայ Փիլարացին պէտ :

« Արքագիք առ երկու կառունքը . Կաննետիկ մոլիկ արաւ . ջուրու ու ծէթն ու հուրն ի լըմն , Կաննետիկ է մըտաց նըմնան , ջուրն ուսման , ծէթն գոտութեան , Քանի զմիտքը տուրք ուսման , ջոգիդ է պայծառ գունով որ լոյս սայ թեզ մընթենան :

Խառըն տերեւուն առէկ՝ երբ երակ կենան սիրենին . Ղազան երբ ի ծաւան ընկնի , նա տիրենն ի վար ի նամակ .

(1) Այս մասին ի ծաւան Անահար մէր պար խոսուի մանրանանորէն . Հանհարա Քուչակի նութեանու մը , որուն հետ պիտի հրատակուի նաև Գանցիք քոչէին բանաստեղծութիւնը :

digitised by

Մանկուի՞ք , ծեր արեւն ասեմ , տերեւին խիստ ծառ կու ինչն , Աստուած տայ ծառին տերեւ , բայց տերեւին այլ ծառ չի գուուի :

« Պանդիտութեան ցաւերն ալ կը ներչնչեն բանաստեղծն ու կ'ըսէ .

Այլ ողրում չեմ տեսեր քանց հարուստն որ աղքատանայ , ի զարիպութիւն երթայ , հար ու մար , աղքար չունենայ , Յորդամ սիրելի տեւնու՛ սեւ վաթշ էլքերն ու գինայ , Նորա պացիուն ինչ բերեմ՝ երբ կանանչ ծառն որ ըրանայ :

« Եյս ողրը զոգորիկ է : Թէզոնիս Մեզարացի ողքաբական ամնարարձր լարք կը հնչեցնէր , հնծնլով իր քաղաքակիցներուն աւերաման ու իր իսկ հակատագրին վայց(1) .

« Նահապետ Քուչակի սիրոյ երգերը կը խստացնէ Արենեկից ամբողջ հրապոյը եւ ամբողջ ակրագներնը :

« Բանաստեղծը ինքզինքը կը ձգէ օրորուիլ թաշնիներու զայցայով , եւ իր մնալապատշաճաւի բարգութիւնը :

Ան առաւօտուն լուսուն նայն կուգար գար նան ծագերուն , Այ իմ փոքրիկ ծագեր , ծայն անուշ է քանց ամենուն . Զագ մի կայ պուլպուլ կ'ասեն , ինչ կ ասէ ամենըն սիրոյ , Զայնին ակրնչովս ինկաւ , չի դադիրի աչերս :

« Ախակին ձամն է նորէն որ զինքը կը հրաբեր ծառերու շուրքին տակ խմնու .

Աշուն Եր , եղաւ գարուն , ա'ի , ըսնի՝ կենանք մննի ի տուն . Եկէ որ պարզան մտնունք ու խրսենք ծառ շրբունք . Պայուն ի վարդին սիրուն համբուլ զինչ մանն ի գինուն , Նստեր ի վերայ Ֆըլին սաղմոս ինքըն տունէ տուն :

« Եար օին պատկերը գծելու համար , Քուչակին պէտք են ամենէն աղւոր ծաղիկները . ու պէտք է ամենէն չքնար երգը .

(1) Մորէան ըսել կ'ուզէ թէ իր ցեղակից թէզոնիսին պանդուսի երգեր անձիք բարձր ծախրած են բան մեր նութեան ու իմ կ'աց կրցած ու չի կրնար մրցիլ : Բայց Պուչակի պանդուսին երգերը՝ « այս զարդարն ։ այս պարագան են պանծելի կերպու . ու կոտը զոր նախորած է Մորէան զեղացայունը չէ . լաւացյ մէր իշշատակի ։ այս ժամ զին զարդութիւնն ու վեցեակը :

A.R.A.R.®

Այ իմ նուռ ու նուշ քերան, նուռ ու նուշ
ծաղիկ՝ ը բռահն. Գու հազրեվարդի նըման, մաքըն չէ բերել
քեզ նըման. Պուկունքը է լիմոն նըման, կու բանաս դու
մարդու մատան. Լեզուր է պլազու նըման, կու գովէ զինչ
գարնան նըման :

« Դեռ բաւական չէ. Կ'ուզէ նուռաստացնել
երկիրն ու ծովը եւ ամէն ինչ որ մարդոց ճար-
ապարտւեաց հնարած է ամնապազցը ու ամ-
նանուած, տ.

Սիրեմ զայդ սիրուն երեսդ, որ լուսին ի մօսն
է զերի. Պագնեմ զայդ բարկուկ արոկունքը, որ շէ-
քէրն ի մօսն է նիւ. Թուի աչք ու կամար ունքերդ բան բօժովն
կու զարնէ ափի. Բերնիկդ է ի շիշ նըման որ վարդին ջրովն
ի ի :

« Եթոյ կը մորմաքի իր սիրոց անհամեռ-
րութեանը համար, եւ իր ամրող էութիւնը
կը յանդիմանէ .

Աչկ'ննք, ծըրարեմ ըզեն կըրակով որ երթաս
էրիս. Լեզու, ա'լ կտրեմ ըզեն սուր դանկով որ ա'լ
չընախ. Սրտիկս, ա'լ դանակ ածեմ, արիւնին մէջըն
թասլուխ. Երբ սապր ու համբեր չընիս, սիրոյ աւը ին-
չու կու լինիս :

« Կը հնատեւի ջուրին անխոսնջ գնացքին .
ջուրն ալ բաղդակից չէ միթէ սիրանար բա-
նաստեղին .

Զուր, գըլգըլալէն կուգաս, գետիդ ո՞ր ափէն
կուգաս. Երթաս այդ ծուրերդ ի վայը, ճայնրդ կայ ու
դուն չընթաս. Գիտեմ, սիրու տէր ես դուն, ի սուար աշ-
խարի կու գլուս. Երթաս ու սիրուդ համախ, գիշերն ի րուն
չի լինա :

« Այս բոլոր լեցուն է տաղանդով, բայս արն
բանաստեղական եղանակին որ պարեկեան և-
զանակին է. Ներշնչմանը եւ փոխարերութիւն-
ներով, չափրդ եւ Սաստի աւելի բարձր են,
կարծիք : Սակայն Փուչչակ անարժուն չէ անոնց
բաղդաստուկու(1) :

(1) Իրենց գրական ստուար ու բազմաւե գործին
ամրոդամինց անշաւան չափրդ և Սաստի բարձր են
թուշակին. բայց ես թուշակը իրը՝ սիրու բանաստեղ ծ-
նմանական էլ պարսկ եւ գործ քերտուերէն. զան զատ
էի աւելի ստանան աւելի խոր. ու այդ հանդման վրայ
անխախտ եմ : — Մորքա կը բնուուի որ մեր անձանն
Քուչակը տիբերահանչակ չափրդին ու Սաստին բաղդաս-

« Ահաւասիկի «Փինիի գովք» մը, տաղիկ մը՝
որ կը թուի ամուր կերպով յօրինուած ըլլալ :
Վերագրուած է Յերդակեցի Սարիկաւագին, որ
Կ'ապէր Միջին Դարուն .

Խաղո՞լ, ըզքեզ գովել պիտի . . .
(Ամրող կտորը միշտակուած է) :

* * *

« Սայեաթ նովա ԺՇ. գարուն կը վիրա-
բերի. ծնած է Թիֆիխ ծուաւորուաէ 1713ին :

« . . . կառւըր կին բանաստեղը որուն
ստուերն ոգած է Եւքսիի իր խարուեն մէկնան
սկիքը, լատինիէն, անգլիակին ու Փրանսե-
րէն կը տաշաչահեր Սայաթ-Նովին ալ եռա-
լեզու էր, քանի որ զրեց վրացերէն. թրերէն
ու հակիէն :

« Իր սիրերգներէն մէկուն մէջ, Սայաթ-
Նովա շատ սիրուն կերպով կ'սու էնոր որ զինքը
կը տառապեցնէ թէ իր այտերուն «խալ» կը
դնէ այսիպի ձեռք մը որ մարտ կը զինովցնէ,
եւ թէ կ'ուզէ զէնի «Աչկիսեներուն» մէջ տա-
սիլ ինչպէս «սալ մը տոկիչած» :

« Աւ գարձեալ կ'ըսէ էնոր .

Ես մէ զարիբ բուլըրուի պէս, եւն .

« . . . Սայեաթ-Նովաէն ունինք կտոր մը
որ կը տառապանէ «քեամանան», երգչին
ընկերն ու «բառը» (gagno—glorie) : (Ամրող
կտորը միշտակուած է) :

* * *

« Կը հասնիք բանաստեղի մը որ բոլորու-
վին ժամանակակից է, քամի որ ողջ է զեռ :
Ծանօթ է Ձեւանի մականաւույ . . . . Իր բա-
նաստեղութիւնները հաւարուած են երկու հա-
տորի մէջ Ձեւանի նմարտ այտապատվ : Ձեւ-
անիք ի բանաստեղութեան տիբական «օթք»,
կ'ըսէ Պ. Զօպանեան, բարբերու քննադատու-
թիւնը, հանրախին կեանիք մէկուն թիւնն է .
Ձեւանի ամէն բանէ առաջ բարախամու մըն է:»
Հայաստանի չափերուն միջոցնի, Ձեւանի հըն-
չեցուց որդերուն ու նոյն իսկ վրէժինդրական
տարք : Այդ տուերուն մէջ ոչ ուժեցնաթիւնն կը
պակիք . ոչ ճշութիւն . Ուկախ, օրտաք զէպ-
իքը ներշնչաւ տանաստորներ պէտք է բնա-
գրին մէջ կարգացնեն՝ կարծեմ(1) : Կը նախըն-

ուելու արժոնի է : Ֆարի զայն Խայեամէն իսկ գրացանց
կը հնասիք: Մին Ալուն ուրեմն իր անդր դրաւեց արժէն
յաս եւրոպական ննանաստեան Ալիեւը մեծ երգիշ-
ներուն շարուն մէջ :

(1) Երիւանի ննանարութիւն հասկանալի է, բայց
անձնէն Գեղեցից իստանական ներքաւիւնները որ զինը
մազ են ցանցասիկ այդ կոտրերը, անելի ցեղաստ-
են նասրդին մէջ : Ձեւանիք ներշնչաւը յանիք ապիւնի է
և ուժեղ, բայց մէր՝ թիւ աշուզական բանաստեղը ու ճանախուած-
հրապարագանական բանաստեղը ու ճանախուածնեն
լցուած : Խեցնանաւեսնեն մէջ ընդհանրապես յանը Թա-
փառէ և այդ կոտրերը այս շատ ապիւնի ընձերքա-
կան և աշուզական . նոթ մը քան ինչ որ ունի բնա-
գրիը :

արեմ յիշատակել թարգասանութիւնը Աշուղը
տիտղոսուած փոքրիկ կտորի մը , որ զմալելի
է : (Ամրող կտոր յիշատակուած է) .
ԺԱՆ ՄՈՐԵԼԸ

Ճրագի մըխոտ լոյսին տակ ,
ԱՆ ԿԵ լըւայ , տաշտին առջեւ , ԿԵ լըւայ
Ասթոտած թեւերն ըսպիտակ :

Ատացայ համակներ քանի մը անձերէ որ կը
հարցին թէ ինչո՞ւ այս հատորին սկիզբը եւրու-
պացի մնանուն դրագէսի մը յառաջարանը չեմ
դրախնչ՝ պէս միւս հատորներուս սկիզբը : Ան՝
բացարութիւնը : Դիմած էք Հանրի առ Ռէն-
եիքին , ինդինելով որ ինքը գրէ յառաջարանը .
հատորը կարգալէ յետոյ , Բէներէ ինծի ուղղեց
հետեւալ նամակը .

« Աիրելի Պատու .

« Անարտեկի Հայ աշուղներու » ընթեր-
ցումը : Առանց մէջ կան սրանչելի բանաստեղծ-
ներ , որոնցմէ է ար Քուչակը : Իր այն տա-
ղերը զոր թարգմանած էք՝ կը կազմեն ամրդո-
ջութիւն մը ամնաշանեկան ։ Տաս ուրաք պի-
տի ըլլայի գրելով յառաջարանը որու մասին
խօսեցանք միասին , բայց ինծի կը թուի որ ու-
շինչ պիտի գտնէի աւելցնելու այն պատառական
ներծութեան ։ Որ հատորին սկիզբը զրած էք
եւ այս ծանօթագրութեանց որ բանաստեղծնե-
րէն իւրաքանչիւրոյ շատ լաւ : կը ներկայացնեն
ու կը մեկնաբանեն : Անս ինչու , պիտի Պա-
րոն , պէտք է՝ մնա ցաւով՝ հրաժարիմ մեր ծրա-
դին ի զորդ գնելի : »

Նոր զիմում մը ուրիշ անձի մը մօս՝ հա-
տորին երեւումը կնար ուշացնել գտնէ 7—8
ամիս . արդէն՝ ձեռագիր ձեւով՝ խեղճ գիրը
երկու տարի սպասած էք . որուեցի հրաժարա-
կել առանց յառաջարանի :

Զ,

ԼՈՒԱԳԱՐԱՐՈՒԻԻՆ

Կուտորածի տարին այրի մնաց ան .
Հասարակաց փոսերուն .

Մէջ ամուսին իր կը հանգիք : — Կը նիբնէ
Տունն իր փոքրիկը աըժգուն .

Օտար յարկի տակ , ձիւն ձըմուզ , զեռ կանուխ ,
Digitized by

Դեռ մանկամարդ է եւ աղուոր , զեռ իր սեւ

Վարչամակին տակ ունի

Կըրբու աչքեր , զինուած սուզին , ժոյժին դէմ
Պատերալուզ մը գաղօնի :

Սըրտին մէջ բորբ յաղթահարել չէ կրցած
Մալրութիւնն իր կուսութեան . —

Տակաւին ծոցը հաւասար կը դրգուէ
Մարդն ինչպէս ե՛ւ երեխան . . .

Բայց կը լըւայ . — յանուն պատառ մը հացի ,
Ցանուն միամօր իր որդւոյն

Ասպագալին՝ ան կը գաէ հասակին
Վարդիրու թարմ հետառիւնն :

Առանձին է գետնայարկին մէջ խոնաւ .

Իր վշտին հետ առանձին ,
Մազերն արձակ՝ մաքուր կուրքէն վար արձակ ,
Եւ սանդալները ոտքին :

Թուի բոցերուն , կաթսային դէմ մըխացող ,
Փըլփուրին մէջ օճառի՝

Ուրիշներուն ազտին ըսպաս կը գնէ
Սիրսն որբ , մարմինը գերի .

Եւ մինչեւ զորչ լոգին մէջ լըւացքին

Կը ծըճն թոյն իր օրեր ,

Եւ զուխը սեւ (զոր պսակեցին ամուսնոյն
Դիմակին բուսած եղիձներ)

Այդ սեւուկ զորչ լոգին մէջ լըւացքին ,
Մինչ ամբողջ օրը՝ լըսին՝

Ինք կ'աշխատի , եւ կ'ընէ կաթը՝ բեղուն՝
Քըրտինքներովի ճակտին ,

Անզին , մինակ . իր երեխան արթընցած՝
Օրոցքին մէջ , անօթի ,

Կուլայ , ողի՛կ ողի՛կ կուլայ , եւ հուսկ խոնչ՝
Նոյն իր լացով կը ինեղդի :
ԴԱՆԻԵԼ ՎԱՐՈՒԺԱԿԱՆ

